

Onderwerp Voortgang lopende zaken mbt het slavernijverleden van Groningen
ter informatie
Steller Charles Belfor

De leden van de raad van de gemeente Groningen
te
GRONINGEN

Telefoon (050) 367 77 22 Bijlage(n) 0 Ons kenmerk 172903-2023
Datum 7 juni 2023 Uw brief van Uw kenmerk

Geachte heer, mevrouw,

In de brief aan de raad (43367-2023) van 15 februari 2023 is een stand van zaken gegeven over de herdenking en viering van de afschaffing van de slavernij, het onderzoek naar de rol van de overheid in het slavernijverleden, het aanbieden van excuses in het kader van het slavernijverleden én het nog op te richten monument. In deze brief informeren wij u over de voortgang.

Herdenken en vieren afschaffing slavernij

Op 1 juli 1863 werd de slavernij afgeschaft. Een groot deel van de tot slaaf gemaakten werd gedwongen om onder staatstoezicht nog 10 jaar lang op de plantages door te werken. Daarmee is in het toenmalige koninkrijk der Nederlanden de slavernij pas daadwerkelijk 150 jaar geleden, ten einde gekomen in 1873.

In Groningen is er voor gekozen om de herdenking los te koppelen van de viering. Op 30 juni herdenken we het slavernijverleden. De viering van de afschaffing wordt, o.a. onder de naam Keti Koti, gevierd op 1 juli.

De herdenking van het slavernijverleden wordt in de gemeente Groningen georganiseerd door Stichting Noaberschap / Comité 30 juni/1 juli. Zij zullen een herdenking inrichten op de Ossenmarkt. Stichting Noaberschap ontvangt hiervoor subsidie vanuit het National Instituut Nederlands Slavernijverleden en Erfenis (NiNSee).

Op 1 juli wordt de viering van de afschaffing door een breed scala aan partijen uitgevoerd. Denk hierbij aan partijen als Dia di Tula, Discriminatie Meldpunt Groningen, Kwaku Soccer Evenement Groningen, Groninger Museum, A-kerk Groningen, Museum aan de A, SPOT en Theater De Steeg. Zij zullen een variëteit aan activiteiten aanbieden in de vorm van theater, poëzie, muziek, exposities, lezingen,

Volgvel 1

activiteiten voor kinderen, sport en het verbinden van culturen met traditionele gerechten en kledingdracht. We hebben voor het programma en de organisatie €50.000 subsidie beschikbaar gesteld.

Het onderzoek naar de rol van de overheid & excuses slavernijverleden

Op 25 juni 2023 worden de eerste bevindingen uit het onderzoek over de betrokkenheid van het Groningse Stadsbestuur bij slavernij (in het gebied van de West-Indische Compagnie (WIC) in de 17de en 18de eeuw) gedeeld. U bent daarom van harte welkom in het auditorium van het Groninger Museum, op 25 juni om 14.00u. Wél moet u zich aanmelden om ervoor te zorgen dat er een stoel voor u gereserveerd kan worden. Hiervoor ontvangt u via de dagmail meer informatie. Hoewel de strekking van het onderzoek niet in het kader van excuses inzake het slavernijverleden is ingestoken, is het wel de bedoeling om de uitkomsten te gebruiken voor een afgewogen verklaring. We verwachten de eindrapportage van de onderzoekers eind van dit jaar.

Het monument

De gemeente Groningen heeft in het najaar van 2022 Kunstpunt opdracht gegeven voor het vervaardigen van een monument ter herdenking van het koloniale en Trans-Atlantische en Aziatische slavernijverleden van Groningen.

In onze vorige brief over het slavernijverleden hebben wij u geïnformeerd over de planning van het realiseren van het monument. Het uitgangspunt was dat op 30 juni/1 juli 2023 beoogde locatie bekend zou zijn om te herdenken en vieren en dat we ons inspannen om op 1 juli 2024 het uiteindelijke monument te onthullen.

Bij nazaten en belanghebbenden is een beweging ontstaan waarbij een deel van de leden van de klankbordgroep van Kunstpunt afstand neemt van het advies en pleit voor een eigen Trans-Atlantisch monument. Dit wordt gesteund door een bredere afvaardiging van nazaten van de Trans-Atlantische slavernij. Dit is een beweging die ook landelijk is ingezet en in veel meer steden wordt gepleit voor meerdere monumenten (Trans-Atlantisch en Aziatisch) in plaats van een gedeeld monument. In verschillende steden, zoals recentelijk Den Haag, heeft het college besloten alsnog tegemoet te komen aan de wensen van nazaten door opdracht te geven voor een eigen monument voor het Trans-Atlantische slavernijverleden en geen gedeeld monument, zoals aanvankelijk de intentie was.

Naar aanleiding van deze ontwikkeling heeft mevrouw Wijntuin (projectleider van de monumenten in Den Haag en Rotterdam) een onafhankelijke rol gekregen om met bekende en nieuwe belanghebbenden en nazaten in gesprek te gaan over draagvlak voor een monument voor het slavernijverleden. Deze ontwikkeling heeft consequenties voor de planning. Vertrekpunt hierbij is het advies van Kunstpunt. Mevrouw Wijntuin biedt half juni het advies aan de belanghebbenden aan. Wij zullen u hier vanzelfsprekend over informeren.

Belanghebbenden hebben aangegeven dat zij zorgvuldigheid van het proces van groter belang achten voor draagvlak voor het monument, dan snelheid van het daadwerkelijk realiseren. Na het opleveren van het advies van mevrouw Wijntuin zullen wij inzichtelijk maken welke effecten dit heeft en u informeren over de consequenties op de planning.

Volgvel 2

Na dit advies, zal Kunstpunt de ontwikkeling van het monument verder oppakken. De opdracht aan Kunstpunt bepaalt de samenstelling van de commissie en de keus voor locatie. Kunstpunt stelt een kunstcommissie samen uit nazaten, belanghebbenden, omwoners en stakeholders om gezamenlijk de opdracht voor de kunstenaar te formuleren. Draagvlak voor een (locatie voor) monument kan alleen door een zorgvuldig proces met nazaten en belanghebbenden en vervolgens inspraak voor inwoners.

Afsluitend

Wij zetten ons in voor het inzichtelijk maken van ons slavernijverleden en een zorgvuldige wijze van herdenken en vieren.

Wij vertrouwen erop u hiermee voldoende te hebben geïnformeerd.

Met vriendelijke groet,
burgemeester en wethouders van Groningen,

burgemeester,
Koen Schuiling

secretaris,
Christien Bronda

Deze brief is elektronisch aangemaakt en daarom niet ondertekend.